

## TITULARRA:

**Euskadi ekintzailetza-marka haustetik gertu dago**

## AZPITITULUAK:

- **GEM 2025-2026 txostenak islatzen du, lehen aldiz, ondoko ondoko lau urteko hazkuntza izan dela, eta 2007ko gehienekotik hamarren bakar batera geratu da. Negozio berriek lehen aldiz gainditu dute % 4, eta ekintzailetza potentziala % 8,7ra igo da, 2024an baino ia bi puntu gehiago eta ia hiru puntu batezbesteko historikoaren gainetik**
- **Aitzitik, emakumeak ez dira gizonen parte-hartzea berdintzera iristen ekintzailetzaren arloan, eta Euskadiko ekintzailetzan lidergoaren gaztetze argia hauteman da**
- **Industria eta energia hasierako faseko ekimenen % 9,6 dira, % 7,8ko batezbesteko historikoaren gainetik**

Euskadiko ekintzailetza gehieneko historikoetara iristetik gertu dago: helduen % 6,8 izan da datua, aurreko urteko zifra baino zortzi hamarren gehiago eta batezbesteko historikoa baino bi puntu gehiago. Lehen aldiz, ondoko ondoko lau urteko hazkuntza erregistratu da, eta 2007ko gehienekotik hamarren bakar batera geratu da. Hala jaso du Euskal Autonomia Erkidegoko GEM (*Global Entrepreneurship Monitor*) 2025-2026 txostenak, Euskal Ekintzailetzaren Behatokiak (EEB-OVE) eginikoa.

Hala ere, hazkuntzaren ordain gisa, ez da lortu emakumeen lidergoa gizonezkoenarekin berdintzea ekintzailetza-proiektuetan, baina belaunaldi-aldaketa argia izan da, talentu gaztea sustatzeari esker.

GEM txostenaren edizio berriak baieztatzen du dinamismo handiagoko etapa jarraitu bat egon dela: ekintzailetza-jarduera lau urtez jarraian hazi da, negozio berriek gehieneko historikoa markatu dute, eta ekintzailetzaren bidea hartu nahi dutenen harrobia handitu da. Aurrerapen kuantitatibo horrekin batera, ekimenen profila aldatuz joan da pixkanaka; oraingoak gazteagoak dira eta berrikuntza, nazioartekotzea eta gizarte-eragina jartzen dituzte erdigunean. Baina agertoki horretan, aldi berean, genero-arrakala berraktibatu da, bai eta porrot egiteko beldurra handitu ere.

GEM txostena ekintzailetzari buruzko lehen mailako datuen iturririk handiena da mundu mailan, eta, horri esker, Euskadiren errealitatea alderatu dezakegu beste eskualde eta herrialde batzuekin.

Txostena Euskadiko Teknologia Parkean ezagutarazi da, Zamudioko Barco eraikinean. Ekitaldian erakundeetako ordezkariak, ekintzailetza-ekosistemako agenteak eta esparru akademikoko eta enpresen esparruko kideak bildu dira. Horrez gain, hauek ere parte hartu dute: Ane Miren de Ariño Ochoa, Eusko Jaurlaritzako Ekintzailetza eta Nazioartekotzeko zuzendaria; Joseba Mariezkurrena, Bizkaiko Foru Aldundiko Ekintzailetza, Talentua eta Enpresa Lehiakortasunerako zuzendari nagusia; eta María Saiz, EEB-OVE Euskal Ekintzailetzaren Behatokiko zuzendaria.

Azterlana EEB-OVEko ikertzaileen taldeak egin du, Euskal Herriko Unibertsitatearen, Deustuko Unibertsitatearen eta Mondragon Unibertsitatearen partaidetzarekin. Emaizte ebidentzia eskaintzen dute Euskadin ekintzailetza-jarduera eta -kultura indartzera bideratutako politika publikoak eta jarduketak orientatzeko.

## EAEko GEM 2025-2026 txostenaren zazpi gako

**1. Ekintzailetza-jarduerak joera gorakorra du eta azken bi hamarkadetako bigarren mailarik altuena erregistratu du.** Ekintzailetza-jardueraren tasa (EJT) helduen % 6,8an erregistratu da, aurreko urtekoa baino zortzi hamarren gorago eta batezbesteko historikoa baino bi puntu gorago. Lehen aldiz, ondoko ondoko lau urteko hazkuntza izan da, eta 2007ko gehienekotik hamarren bakar batera geratu da. Negozio berriek lehen aldiz gainditu dute % 4, eta ekintzailetza potentziala % 8,7ra igo da, 2024an baino ia bi puntu gehiago eta ia hiru puntu batezbesteko historikoaren gainetik. Datu horiek zabaldu egiten dute egungo ekintzailetza-dinamismoa luzatu ahal izateko oinarria.

**2. Ekintzaileen profilaren gaztetzea sendotu da eta motibazioak aldatu dira.** Hasierako faseko ekintzaileen batez besteko adina murriztu egin da, bigarren urtez jarraian, 37 urtera; zifra hori da EAeko GEM txostenak azken bi hamarkadetan erregistratutako baliorik txikiena. Duela bi ekitaldi, 44 urtekoa zen. Era berean, soilik beharragatik motibatutako ekintzailetza gutxieneko historikora jaitsi da; izan ere, EJTa % 14,3koa izan da (2022an % 33,3koa zen). Motibazioen artean protagonismoa hartu dute aberastasuna sortzeak eta eragina izateko nahiak. Ordeztu baino, esan daiteke motibazio ekonomiko, pertsonal eta sozialak gero eta gehiago uztartzen direla.

**3. Genero-arrakala agertu da berriro parte-hartze globalean, baina ez proiektuen kalitatean.** Ekintzailetza-jardueraren hazkuntza ez da modu orekatuan banatu: gizonen tasa % 7tik % 8,2ra igo da, eta emakumeena, aldiz, % 5etik % 5,5era. Arrakala ia 2,7 puntukoa da, azken urteetan erregistratutako tarterik handiena, eta gizonak hasierako fasean dauden ekintzaileen % 59,9 dira. Hala ere, alde horiek ia guztiz desagertzen dira berrikuntzan, nazioartekotzean eta teknologia txertatzeko itxaropenetan. Desberdinkeriak ekintzailetzan hasteko baldintzetan biltzen dira: emakumeek aukera gutxiago dizute, porrot egiteko beldur handiagoa adierazten dute (% 54,4k, zehazki, gizonen % 39,1 baten aurrean), errenta-maila apalagoetatik abiatzen dira, eta, gutxi gorabehera, kapitalaren erdia mobilizatzen dute. Beste fase batzuetan seinale positiboak daude: emakumeen ekintzailetza potentziala % 7,7ra igo da, eta negozio bermatuen emakumezko jabeen proportzioa % 4,3tik % 5,4ra igo da.

**4. Industriak batezbesteko historikotik gorako garrantzia mantendu du, eta berrikuntza maila altuetan mantendu da.** Industria eta energia hasierako faseko ekimenen % 9,6 dira, % 7,8ko batezbesteko historikotik gora, baina aurreko urteko zifra baino bi puntu gutxiago. Negozio berrien % 56,2k produktu edo zerbitzu berritzaileak eskaintzen ditu (2023an zifra hori % 35,3koa zen), eta mundu-mailako irismeneko berrikuntzak seriearen gehienekoa markatu du, % 8,5 batekin. Errekorra erregistratu da, halaber, atzerriko merkatuetan saltzen duten ekimenen proportzioan (% 33,6). Eta sozietateen aurrerapena ere detektatu da: banakako enpresarien pisua % 37,5era jaitsi da, sozietate mugatuena % 32,2koa izan da, eta kooperatibena % 8,3koa; Espainian, gutxi gorabehera, % 3koa.

**5. Inbertsio txikiko proiektuak nahiz kapital handiko ekimenak daude.** Ekintzaileen % 25,5ek adierazi du ez duela dirurik behar izan proiektua abiarazi eta garatzeko. Finantzaketa behar izan dutenen artean, konprometitutako kapitalaren batezbestekoa jaitsi egin da, 2024ko 25.000 eurotatik 2025eko 10.000 eurotara; aldaketa hori ekimen berrien pisu handiagoarekin dago lotuta. Ekintzaileen % 45 10.000 euroekin baino gutxiagorekin hasten da, baina, gutxi gorabehera, lau proiektutik batek 50.000 euro baino gehiago mobilizatzen ditu. Aurrezpen pertsonalek % 93,6ko gehienekoa erregistratu dute; paraleloan, banketxeen finantzaketa jaitsi egin da % 43,6tik % 26ra, eta senitartekoen eta lagunen babesak % 41,9ra igo da (mailarik altuena 2020tik). Aniztasun horrek babes-tresnak proiektu bakoitzaren ezaugarrietara eta itxaropenetara egokitzeko beharra indartzen du.

**6. Adimen artifiziala teknologia estrategiko gisa sendotu da.** EJT populazioaren % 79,8k uste du AA garrantzitsua edo oso garrantzitsua izango dela bere negozioarako datozen hiru urteetan; eta negozio bermatuetan, ehuneko hori % 67koa da. Itxaropenak 2024. urtekoekin alderatuta moderatu diren arren, datuen segurtasun eta pribatutasunagatik kezka handia ere murriztu egin da, % 53,2tik % 43,8ra, bai eta ezarpen-kostuengatik ere, % 43,1etik % 37,5era. Azken esparru horretan, genero-arrakala ia hamabost puntukoa da.

**7. Jasangarritasuna eta gizarte-eragina gehieneko historikoetara iritsi dira.** EJT ekimenen % 80,5ek kontuan izaten ditu bere jardueraren inplikazio sozialak (aurreko urteko zifra % 64,6koa zen), eta % 70,3k kontuan izaten ditu ingurumenari lotutakoak. Hasierako faseko hiru ekintzailetik bik (% 66,9) lehentasuna ematen diote gizarte- edo ingurumen-eraginari irizpide erabat ekonomikoen aurrean; negozio bermatuen zifra baino hamar puntu baino gehiagotik gora (% 55,2). Emaizta horiek indartu egiten dute ekintzailetzak Euskadiko ekoizpen-sarea berritzeko eta berritzatzeko bide gisa betetzen duen rola.

#### **Kontrapuntu nagusia: berriro igo dira porrot egiteko beldurra eta genero-arrakala**

Ekintzailetza-jardueraren aldeko bilakaerak ez ditu ezabatu egiturazko ahultasunetako batzuk. Berriro hazi da porrot egiteko beldurra, eta helduen % 54,2ra iritsi da; GEMek aztertutako erreferentziako ekonomien arteko mailarik altuena da. Ekintzailetza-prozesuan sartuta dauden pertsonen artean, % 31,9tik % 45,4ra igo da. Aukeren

## NdP (embargada hasta el 8 de octubre a las 10.00h): Euskal Ekintzailetzaren Behatokia - Observatorio Vasco del Emprendimiento

pertzepzioa laugarren urtez jarraian hobetu den arren, % 38,5era arte, Espainiako eta Europako batezbestekoen azpitik jarraitzen du. Euskadiko ekintzailetza-intentsitateak ere moderatua izaten jarraitzen du termino konparatuetan: EAEko EJTa (% 6,8) Espainiakoaren eta UE-27koaren azpitik dago (% 7,8 eta % 9,8, hurrenez hurren).

### **Politika publikoei begirako ebidentzia-oinarria**

Txostenaren oinarria Euskadin bizi diren 4.300 pertsonari baino gehiagori eginiko galdetegia da. Horri esker, eta GEM metodologia aplikatuta, ekintzailetza-fenomenoaren bilakaeraren jarraipena egin ahal izan da, bai eta profilak, motibazioak, sektoreak eta erronkak nazioarteko ikuspegitik identifikatu ere. Emaitzek ezagutza-oinarri bat ezartzen dute ekosistema inklusibo, lehiakor, berritzaile eta jasangarriago bat sustatuko duten politikak diseinatu ahal izateko, ekintzailetzako ibilbideen, beharren eta itxaropenen aniztasunari egokitutako laguntzekin.

### **EEB-OVEri buruz**

EEB-OVE Euskal Ekintzailetzaren Behatokia EAEko ekintzailetzari buruzko datuak neurtu eta interpretatzearren arloko erreferentea da. Behatokiaren jardueraren bidez, ezagutza erabilgarria sortu eta transferitu nahi da, ekintzaileei, enpresei, erakundeei eta ekosistema osoari zuzenduta.

EEB-OVEk eskerrak eman nahi dizkie azterlanean parte hartu duten pertsona guztiei, bai eta unibertsitateei, erakundeei eta entitateei ere, emandako laguntzagatik. Izan ere, horiei guztiei esker gauzatu daiteke GEM proiektua Euskadin.

**Informazio eta baliabide gehiago, hemen:** <https://eeb-ove.eus/hasiera/>

**Elkarrizketak:** gaztelaniaz, María Saiz, EEB-OVEko presidentea | euskaraz, Iñaki Peña, EEB-OVEko kidea.

**Prentsa-kudeaketa eta -kontaktua:** Zaira Vicente | [zaira@eeb-ove.eus](mailto:zaira@eeb-ove.eus) | +34 610 458 032